

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Epidurální analgezie, subaachnoidální anestezie – pohled rodiček

Autor práce: Zuzana Kratochvílová

Studijní program: B 5341 Ošetrovatelství

Studijní obor: 5341R009 Všeobecná sestra

Akademický rok: 2011/2012

Typ práce: bakalářská

Oponent práce: MUDr. Ivan Herold, CSc.

Kritéria hodnocení práce	Hodnocení 1 - 2 - 3 - 4
1. Všeobecná charakteristika práce	
Kvalita a aktuálnost teoretických poznatků	2
Vyjádření vlastních myšlenek a vyvození závěrů	3
Odborný přínos	3
Stupeň obtížnosti práce	3
2. Posouzení praktické části práce	
Formulace cíle práce a vytýčení cílů práce	2
Formulace hypotéz	2
Vhodnost zvolených technik a metodických postupů	2
Kvalita výsledků praktické části	3
Splnění cílů práce	3
3. Práce s odbornou literaturou	
Kvalita, aktuálnost a relevantnost zdrojů	2
Správnost bibliografických citací a odkazů	2
4. Formální stránka práce	
Dodržení doporučených pravidel a norem formální úpravy (Metodika BP UZS TUL)	2
Jazyková úroveň práce	2
Kvalita, opodstatněnost a srozumitelnost příloh, tabulek a obrázků	3

Slovní vyjádření k hodnocení bakalářské práce:

Předložená práce má 43 stran textu , 1 stránku literárních odkazů a 8 stran příloh.

Teoretická část práce se zabývá všemi relevantními aspekty porodnické anesteziologické problematiky. Tato část práce je vcelku srozumitelná a přehledná. Jsou zde jen ojedinělé nepřesnosti (chybí správné jednotky u sufentanilu –mkgm/ml – správně mcg/ml, některé překonané názory (např. nevhodnost propofolu k úvodu do anestezie) a jazykové nepřesnosti (piamater, místo pia mater, tlustčí místo tlustší)

Předložená bakalářská práce se v **praktické části** zabývá spokojenosti rodiček s porodní analgezií /anestezii, v širším kontextu informovaností rodiček o metodě a vztahu informovanosti k věku, počtu porodů. Metodou výzkumu byly dotazníky týkající se spinální anestezie a epidurální analgezie předložené rodičkám ve 4 GP odděleních v sousedních regionálních nemocnicích. Dotazník předávaly rodičkám sestry oddělení.

V části **Metodika** autorka oba dotazníky, resp. jednotlivé otázky komentuje a vysvětluje. Nejprve dotazník epidurální analgesie, pak spinální anestezie (v příloze jsou ale uvedeny v obráceném pořadí, což je matoucí). Vzhledem k tomu, že otázky jsou v textu uvedeny pod číslem spíše jen výjimečně, je srozumitelnost této části obtížná. V komentované části **Dotazník Epidurální analgezie** jsou uvedeny explicitně pouze otázky 1,2,3,4,11 a 12, obdobně v části **Dotazník Spinální anestezie** jen otázky 3 a 4, 10, 15, 16. Vzhledem k tomu, že dotazníky jsou v příloze, navíc v obráceném pořadí, je orientace v textu obtížná. Zbývající otázky bez uvedení čísel jsou v textu komentovány nekonzistentně a nepřehledně.

V části **Vyhodnocení** dotazníků (jde o vlastní prezentaci výsledků dotazníkového šetření) postrádám v úvodu informaci, jaké bylo sledované období, jaká byla návratnost dotazníků a jejich počet v jednotlivých centrech. V hodnocení obou dotazníků nejsou výsledky odpovědí na jednotlivé otázky uvedeny chronologicky (1-17) , ale selektivně (v části spinální anestezie otázky 3, 10 a 15), v části epidurální anestezie otázky 3,5,7, 12,13,14. Odpovědi na ostatní otázky jsou v textu skryty (viz výše). Grafy 1-8 nemají legendu a dohledávání v textu je složité. Objevují se dílčí nepřesnosti: **V části spinální anestezie** v grafu číslo 2 (zdroje informací) jsou skupiny 55%, 13%, 13%, 13% a 7% (celkem 101%), ale v textu nad tabulkou jsou komentovány pouze skupiny 54%, 13%, 13% a 7% (tedy jedna skupina 13% není komentována). Údaje v grafu č. 3 (počty komplikací) nedopovídají stejným údajům v tab. 3 (liší se hodnota 28% v grafu a 26% v tabulce, resp. 2% v grafu a 1% v tab). Je možné, že k chybě došlo zaokrouhlováním, ale při korekci by to pozornému autoru nemělo uniknout. Navíc jde vlastně o duplicitní prezentaci stejného výsledku. Z metodiky není zřejmé, zda v dotazníku u některých otázek mohla rodička zatrhnout pouze jednu odpověď nebo i více. Pokud i více, což předpokládám, není např. jasné, u kolika rodiček se vyskytlo více komplikací najednou a zda u některých vůbec komplikace chyběly. Ani v části **epidurální analgezie** nejsou legendy součástí grafů (5-7). Pokud jsou hodnoty v grafech uváděny v %, měly by být takto uvedeny ve všech grafech, tedy i v grafu č. 5. Odpovědi na některé otázky bez označení jsou v tabulkách – např. na otázku 8 v tab. č. 4, na otázku 11 v tab. č. 5. Celkově je vzhledem k nesystematičnosti uvedených výsledků a

chybění legend v grafech tato část velmi nepřehledná. Není jasné, zda autorka měla možnost konzultovat formát prezentace výsledků se školitelem, protože tyto chyby bylo možné před definitivním zpracováním textu odstranit.

V části **Vyhodnocení stanovených hypotéz** (dříve zmíněných na straně 29) jsou uvedeny výsledky obou dotazníkových šetření dohromady. V hypotéze číslo 2 (na straně 42) je uvedeno, že 75% rodiček ($\frac{3}{4}$) uvedlo úlevu v souvislosti s epidurální anestezií, 25% nikoliv. Stejná čísla jsou ale uvedena na straně 39 v grafu číslo 6 jako odpověď na otázku č. 5 (subjektivní pocity během podání epidurální analgezie). Zde ale rodičky hodnotily nikoliv úlevu či neúlevu po analgezii, ale hladkost zavedení epidurální analgesie (tedy bez nepříjemných pocitů 75% nebo s bolestmi 25%). Šlo tedy o hodnocení technického provedení, nikoliv efektu analgezie. V hodnocení hypotézy 3 dospěla autorka k závěru, že při hodnocení převažují kladné výsledky. Uvedené nepříjemné pocity u „necele poloviny“ se týkají části dotazníku Spinální anestezie, kladné hodnocení vychází z hodnocení Epidurální analgezie (otázky 14 a 15), které ale nejsou dříve v části výsledky uvedeny. Graf č. 8. týkající se 100% spokojenosti se spinální anestezií do této části již nepatří a bez legendy je nesrozumitelný. Tabulky 3, resp. 2, resp. 1 na stranách 43-44 byly již dříve uvedeny, zde jde o duplicitní uvedení, navíc nepatří do této části. Věk (údaje o věkovém zastoupení v obou dotaznících) nemá evidentně vztah k hypotéze o souvislosti s informovaností a spokojeností. Výsledky hodnotící vztah počtu porodů a informovanosti k spokojenosti, resp. interpretaci vztahu jsem v textu nenašel. Vhodnější by byla formulace, že hypotézy nebyla potvrzeny (ne vyvráceny).

V závěru autorka uvádí poznatek, že více než polovina nemocných si nezjišťuje informace o spinální anestezií, ale více než polovina je informována o epidurální analgezii. Je to logické - spinální anestezie bývá nečekaný výkon (pro císařský řez), naproti tomu epidurální analgezie k porodu je očekávaná. Převažujícím zdrojem informací je internet. Autorka vidí jako vhodnější získání informací od lékaře porodníka, jenž by měl dát rodičce objektivnější informace. Zde ovšem porodník bude limitován svou odborností. Celkové hodnocení spokojenosti rodiček s anestezií a analgezií bylo spíše pozitivní, včetně hodnocení přístupu zdravotnických pracovníků. Závislost informovanosti na věku se nepotvrdila.

Doplňující otázky pro obhajobu bakalářské práce:

Vyskytly se ve studii pacientky, u nichž byla porodní analgezie konvertována na porodní anestezii?

Byly tyto pacientky ze studie předem vyloučeny?

Setkala se autorka s obavou ze selhání metody?

Byly pozorovány rozdíly ve výsledcích mezi jednotlivými centry?

Závěr:

- 1) Práce celkově splnila cíle zadání

- 2) Po stránce formální se ve zpracování výsledků objevily některé nedostatky, ztěžující interpretaci výsledků jinak zajímavé práce, vyplývající z ne zkušenosti autorky.
- 3) Autorka dospěla k závěrům, které první tři hypotézy potvrdily, zbývající nepotvrdily. Prokázala schopnost pracovat s daty a dát je do kontextu výzkumné činnosti. Formální nedostatky ve zpracování ztěžují srozumitelnost textu a interpretaci výsledků.

Výsledná klasifikace (možnosti klasifikace: výborně, velmi dobře, <u>dobře</u> , nevyhověl)	
---	--

Doporučuji bakalářskou práci k obhajobě.

Dne: 18.7.2012

MUDr Ivan Herold, CSc.

Podpis oponenta práce

* Vyhovující podtrhněte

